Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta
liv@eduskunta.fi

LAUSUNTO KOSKIEN HALLITUKSEN ESITYSTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI SAKON JA RIKESAKON MÄÄRÄÄMISESTÄ ANNETUN LAIN JA AJOKORTTILAIN MUUTTAMISESTA SEKÄ ERÄIKSI NIIHIN LIITTYVIKSI LAEIKSI HE 103/2017 vp

Autoliikenteen Työnantajaliitto ry kiittää lausunnonantomahdollisuudesta ja haluaa kunnioittavasti esittää asiantuntijalausuntonaan hallituksen esityksen HE 103/2017 vp osalta seuraavaa:

Hallituksen esitys koskee ajokieltoseuraamusten määräämisen keskittämistä kaikissa tilanteissa poliisille nykyisen kahden viranomaisen toimivaltajaon sijaan ja sen myötä rattijuopumusten siirtämistä käsiteltäväksi sakkomenettelyssä. Autoliikenteen Työnantajaliitto ry pitää esitettyjä muutoksia hyvinä.

Rattijuopumus on sinällään jo nykyisin sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain (754/2010) piirissä, sillä siitä rikoslain 23 luvun 3 §:ssä säädetty rangaistus on sakkoa tai enintään kuusi kuukautta vankeutta. Koska sakkomenettelyssä ei voida määrätä ajokieltoa, rattijuopumusten käsittely ja ratkaisu on käytännössä jäänyt tuomioistuimille. Suurin osa rattijuopumustapauksista on yksinkertaisia ja luonteeltaan summaarisiin asioihin verrattavia, jotka ovat merkittävän lukumääränsä vuoksi sitoneet tuomioistuinten resursseja.

Sakkomenettelyyn siirtyminen rattijuopumusten osalta nopeuttaisi ainakin teoriassa niiden kokonaiskäsittelyä ja siten asianosaiset saisivat tiedon seuraamuksesta nopeammin. Se mahdollistaisi myös tuomioistuinten resurssien suuntaamista paremmin. Epäillyn oikeusturvan varmistamiseksi esitetty laajennettu valitusmahdollisuus eli nykyisten valitusperusteiden kumoaminen saattaisi toisaalta lisätä valitusten määrää nykytasosta.

Olennaisinta esitettyjen muutosten osalta on varmistaa kaikin tavoin paikkakunnasta riippumaton, yhdenmukainen seuraamuskäytäntö sekä rattijuopumusten rangaistusten ja ajokieltojen pituuden osalta että ajokorttilain (386/2011) 67 §:n ehdollisen ajokiellon määräämistilanteiden osalta. Muutokset eivät saa myöskään johtaa rattijuopumusrikosten rangaistustasojen lievenemiseen, ajokieltojen lyhenemiseen tai ehdollisten ajokieltojen määräämisperusteiden laventamiseen nykyisestä.

Ajokorttilain 67 §:ä esitetään muutettavaksi ainoastaan ehdollisen ajokiellon määräämiseen toimivaltaisen viranomaisen osalta. Sen asiallista sisältöä ei valitettavasti esitetä muutettavaksi. Jos yleinen etu ei muuta vaadi, poliisi voisi määrätä törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen, törkeään rattijuopumukseen, rattijuopumukseen ja vaarallisten ai-

Nuijamiestentie 7 A
00400 Helsinki

Tel. (09) 4789 9480
Fax. (09) 588 3995

Sähköposti
etunimi.sukunimi@alt.fi

Nordea
IBAN: F140 1017 3000 0224 94
BIC: NDEAFIHH

neiden kuljetusrikokseen syyllistyneen ajokiellon ehdollisena, jos ajo-oikeus on ajokieltoon määrättävälle ammatin takia välttämätön eikä teosta ole aiheutunut vaaraa toisten turvallisuudelle.

Ajokieltoa koskevilla säännöksillä on kaikkinensa laajempikin yhteiskunnallinen viesti, joka on nykysisältöisenä vääristynyt. Liikennekäyttäytymisessä esimerkillisessä asemassa olevat ammattikuljettajat asetetaan itse asiassa muita kansalaisia edullisempaan ja lievemmän seuraamuksen asemaan esimerkiksi rattijuopumukseen tai törkeään rattijuopumukseen syyllistymistilanteissa ehdolliseen ajokieltoon sisältyvän ”ajo-oikeus on ammatin takia välttämätön” –kriteerin myötä. Yhteiskunnallisen viestinhän pitäisi olla päinvastainen: ammattikuljettajan syyllistyminen rattijuopumusrikoksiin jopa työtehtävissä ei voi olla ammatillisen vastuun ja luotettavuuden säilyttämisen vuoksi seuraamusta lieventävä seikka.

Toivomme, että ajokieltojärjestelmää uudistettaisiin, kuten esityksen kohdassa 3.1. on alustavasti mainittu. Samassa yhteydessä olisi syytä miettiä, miten varmistettaisiin, että tieto ajokiellon määräämisestä saavuttaa varmasti myös ammattikuljettajan työnantajan.

Helsingissä 10. päivänä lokakuuta 2017

AUTOLIIKENTEEN TYÖNANTAJALIITTO RY

Mari Vasarainen
toimitusjohtaja

Nuijamiestentie 7 A
00400 Helsinki

Tel. (09) 4789 9480
Fax. (09) 588 3995

Sähköposti
etunimi.sukunimi@alt.fi

Nordea
IBAN: F140 1017 3000 0224 94
BIC: NDEAFIHH